

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Bla j, Jud. Târnava-mică
Director **ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Cinstirea legii

(Dela Secțiile Astrel)

E cunoscut lucru, că toate revoluțiile pornesc împotriva legilor în ființă, să le doboare. Și fiindcă legea e închipuită de căpetenia Țării, — rege, împărat sau președinte de republică, — și de Biserică, toate revoluțiile, după ce mai întâi au ucis pe împărați, dau iureș împotriva Bisericii, ca să o măture și pe ea. Așa s'a întâmplat de curând în Rusia, și, mai zilele trecute, în Spania.

Revoluționarii se ridică, în adevăr, împotriva lui Dumnezeu atunci când vor să răstoarne simțirea de lege, din inima omului. Căci dacă n'ar fi Dumnezeu, nici legile nu ar putea să fie ținute. Toți o știm, că nu toate legile sunt bune și drepte, că adeseori o pătură din popor asuprește pe altă pătură prin legi nedrepte, punându-se fără nici o îndreptățire sub paza lui Dumnezeu și a Bisericii. Dumnezeu nu poate voi nedreptatea și oamenii, popoarele sunt datoare să lupte împotriva legilor nedrepte. Dar nu prin revoluție, nu ucizând și spânzurând, ci cu arme ale omeniei și ale vitejiei drepte.

Revoluțiile înzadar răstoarnă legile, pe Dumnezeu și Biserica, prin răuri de sânge și crime nenumărate, — nici ele nu pot trăi fără legi. Și abia au răsturnat pe cele vechi, și trebuie să pună altele în loc.

La început revoluționarii pun în locul oricărei legi glonte ori spânzurătoare. Ei ridică viața oricărui om, pe care-l cred potrivit revoluției, fără nici o judecată. Se pun pe ei și în locul lui Dumnezeu și a legilor, și se razimă în glonte sau spânzurătoare.

Dar nu peste mult înțeleg, că fără legi nu se poate cărmui o țară și un popor. Și atunci vin cu legile lor cele nouă, cari nu se deosebesc mult de cele vechi, fiindcă nici un lucru omenesc nu poate fi desăvârșit. Ba, din revoluții nasc adeseori legi mai nedrepte decât cele dinainte, fiindcă cei ce le fac sunt încă stăpâniți de ură.

Nici așa însă nu se fericesc. Legile nu sunt ținute dacă ai scos din sufletul omului pe Dumnezeu și Biserica cu învățăturile Domnului. Și revoluționarii sunt siliți, an de an, să domolească prigoana împotriva lui Dumnezeu, a credinții și a Bisericii, până le lasă iarăși deplină slobozenie.

Așa s'a întâmplat după toate revoluțiile din lume. Pentru că cinstirea legii, fără credință în Dumnezeu, nu se poate. Iar fără legi, cari să fie ținute, oamenii s'ar mânca unii pe alții în o sută de ani, în tot pământul.

De aceea să nu asculte nime de sămănătorii de neghină, cari îndeamnă să dăm cu piciorul legilor și autorității, sau Bisericii, pentru a pune în loc alte legi, sau pentru a nu mai asculta de nime. — Legile rele trebuesc îndreptate prin lupta pe față a tuturor. Dar fără legi nu poate trăi nici un om și nici un popor în lume, și fără ascultarea lor.

Revărsări de ape în județul Dâmbovița. În săptămâna trecută, datorită vremii prea moale, în multe părți din țară apele nu și-au mai încăput în alvile lor și au năpădit peste câmpuri. Astfel se vestește, că în județul Dâmbovița apele au fost atât de mari încât au cuprins câmpuri întregi. Satele din apropierea râului Ialomița au avut de suferit din cauza acestor revărsări. Multe mori au fost puse în primejdie. În unele părți apele au năvălit în casele locuitorilor. Inghetul care s'a coborât dintr'odată nu va fi prea plăcut pentru oamenii aceia.

Câte biserici franceze au fost dărâmate în cursul războiului. Zilele trecute s'a făcut pomenirea morții fostului ministru francez Loncheur, care în 1922 a făcut cu puțință să se zidească mai multe biserici dărâmate în cursul războiului. Cu acest prilej s'a constatat că până acuma s'au refăcut și reparat deplin nu mai puțin de 2226 biserici stricate ori dărâmate în război. Nu e mirare deci că cu prilejul pomenirii morții acestuia fost ministru peste 100 de preoți din toate regiunile Franței au slujit, de bună voia lor, pentru sufletul lui câte o sfântă liturghie.

Intemelirea și constituirea Societății de lectură a elevilor dela Școala Comercială Superioară greco-cat. de băleși din Bla j. Mutându-se Școala Comercială Superioară gr.-cat. de băleși din Bla j în localul ei propriu, s'a întemelat și constituit încă din toamnă o Societate de lectură, a cărei conducător a fost numit dl profesor Ioan Mătieș. Comitetul Societății este următorul:

Președinte: Popidan Ioan, vice-pres.: Petrașcu Ioan, secretar gen.: Hetrea Aurel, secretar de șed. Lazăr Ion, controlor: Florea Simeon, casier: Făgărășanu Ioan, bibliotecar: Moldovan Ștefan, vice bibl. Maior Gh. Comisia literară: din cl. III. Vida Victor, Corolan Oliver și Fodor Ioan, din cl. II. Ghișe Gh., Bogdan Oct. și Popa Nicolae, iar din cl. I. Ardevan Teodor și Ambruș Remus.

Societatea și-a început lucrările încă din toamnă, ținând mai multe ședințe administrative și literare. Are și o bibliotecă, constând din 255 cărți, cele mai multe cinstite de către binefăcătorii Societății, iară unele cumpărate.

Testamentul fratelui dlui Mussolini.

Fiindcă dl Mussolini a avut mai multe conflicte cu Papa, o seamă dintre oameni sunt de credința că atât dl Mussolini cât și fratele său Arnoldo, mort de curând, au fost oameni necredincioși. Testamentul lui Arnoldo Mussolini spune între altele următoarele: „Imi îndrept gândurile înainte de toate către Dumnezeu, care este conducătorul și cărmuitorul cel mai înalt al vieții oamenilor, și doresc, ca, dacă e cu puțință, să mor cu marea mângăiere a bisericii catolice, în care am crezut din copilăria mea și pe care n'a putut-o smulge nici un fel de greutate a vieții private sau politice din sufletul meu chinuit. . . Numele și pomenirea mea o încredințez rudeniilor mele, iară sufletul milei lui Dumnezeu“. Astfel nu poate vorbi decât un adevărat creștin catolic.

Cum lucrează Rusia pentru pace.

În ultimul timp a început și Rusia să strige că vrea pace. Ba încă din câte spun conducătorii ei, îți vine să crezi că Rușii vreau pacea mai mult decât celelalte popoare. Cu totul contrar vorbelor sunt însă faptele. După vești venite din străinătate reese că Rusia a votat în bugetul armatei nu mai puțin decât 114 miliarde lei. Pe lângă această sumă grozav de mare se spune că mai sunt votate încă și altele așa că în total Rușii cheltuiesc pentru armata roșie cam 300 miliarde lei pe acest an. Bugetul întreg al țării noastre nu atinge suma de 30 miliarde. În raport cu cheltuielile cari le facem noi pentru armată, Rușii ne întrec aproape de 40 de ori. La toate astea ce să zici decât: săraca pace!

Isuse fiul lui David, miluește-mă!

Evanghelia din 24 Ianuarie, a orbului din Ierihon, ne întărește tot mai mult în credința și siguranța, că milostenia Domnului nostru Isus Hristos este fără margine. Și această milostenie apare cu atât mai mare, cu cât ne știm străpune mai mult în lumea de pe acele vremuri, când mila era ceva aproape necunoscut.

Niciodată lumea n'a mai văzut atâtea fapte minunate, niciodată n'a văzut atâtea milă, atâtea dragoste, atâtea bunătate, ca în cei trei ani în cari a «făcut și a învățat» Isus aici pe pământ. Așa se explică faptul, că pe Isus îl petrecea de regulă mare mulțime de popor, fermecat de ceea ce auzea din gura acestui Rabi. Cu tot dreptul zice deci sf. evangelist Ioan: »Căci așa a tubit Dumnezeu lumea, încât și pe Fiul său cel unul născut l-a dat, ca tot celce crede întru dânsul să nu piară, ci să aibă viață de veci. Pentrucă n'a trimis Dumnezeu pe Fiul său în lume, ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască lumea prin el» (3, 16—17). Iară sf. evangelist Luca adaugă: »Căci a venit Fiul omului să caute și să mântuiască pe celce era perit» (19, 10).

Milostenia lui Isus se vede mai ales din învățătura sa. Cât de blând și de răbdurii știe el să fie cu fariseii și cu cărturarii Iidovilor! Ce răspunsuri minunate le dă! Cât de iute-și apleacă urechea la păsările păcătoșilor și păcătoaselor? Cum o iartă de ușor pe păcătoasal Cât de iute se îndură spre preacurvaral Cât de iute ascultă invitările vameșilor și ale fariseilor, nedesprenuind nici pe unii nici pe alții, ci umblând pe la casele lor și chiar și la prânzurile și cinele lor! Și cum îi îndeamnă și pe învățăceii și apostolii săi să facă milostenie, arătându-le încă dela începutul propovăduirii sale, că cei milostivi vor fi răsplătiți de către Domnul: »Ferticiți cei milostivi, căci aceia se vor milui» (Mateiu 5, 7). Și apoi ce urmează oare din minunatele sale parabole (pilde) despre păstorul cel bun, despre samariteanul cel milostiv, despre fiul cel pierdut și despre sluga cea nemilostivă? Dar chiar dacă ai vrea să cauți vreo învățătură, din care să nu se vadă milostenia lui Isus, n'ai putea afla, mi-se pare, nici una, întru atâtea este de concreșcută cu însăși ființa Mântuitorului milostenia.

Și apoi încă dacă-i vizităm faptele? Ce a făcut el oare trei ani dearândul în Palestina, dacă nu altceva decât bine tuturor, fără deosebire de naționalitate și de credință? Și apoi ce inimă minunată are acest Isus! El plânge când se gândește, că Ierusalimul va fi oarecând pustiu, el nu se odihnește până vede femeii și copiii în jurul său, cari îi cer mila și ajutorul. Nu există suferință pe care să nu o fi alinat și durere pe care să n'o fi potolit.

Mai bine și mai clar se vede milostenia lui Isus în suferința și moartea lui.

El bine știe, că Iuda îl vinde, cu toate acestea când îl vinde nu-i zice decât: »Prietene, pentruce ai venit?» (Mateiu 26, 50) și »Iudo, cu sărutare vinzi pe Fiul omului?» (Luca 22, 48). Iară în chinurile cele mai grozave el nu se plânge, nu murmură, nu-i muștră pe ceice l-au judecat la moarte și-l scuipesc și-l batjocoresc și-l chinuesc, ci se roagă pentru ei zicând: »Părinte, iartă-le lor căci nu știu ce fac» (Luca 23, 34).

Pilda lui Isus a mulcomit multe inimi omenesti. Cetim despre regele Ludovic XII. al Franței că, urmând pilda lui Isus, puna după numele dușmanilor săi câte o cruce, ca să-și aducă aminte de crucea Mântuitorului ori de câte ori i-ar veni în mînt să-și răzbune asupra lor.

Ioan Gualbertus, un vestit nobil din Florența, care a trăit pe la anul 1000 după Hristos, a auzit într'o bună zi că cineva i-a omorît pe unicul său frate Hugo. După multă căutare tatăl lui Ioan a aflat cine fusese ucigașul fiului său. S'a jurat deci, și l-a jurat și pe fiul său Ioan, că-și va răzbuna asupra ucigașului, omorându-l. Ioan și-a și pus în gând foarte serios să-l omoare. Într'o zi de Vinerea Mare Ioan venea, încunjurat de servitorii săi bineînarmați, spre Florența, când îl întâlni pe ucigașul fratelui său. Servitorii îl și încunjurară, iară el n'avea decât să-l străpungă, mai ales că era fără arme, când ucigașul se aruncă în genunchi și-i zise: »Rogu-te, în numele lui Isus Hristos, care astăzi a murit pentru noi, ai milă de mine! L-am omorît în focul patimei, vărșând sânge nevinovat. Dacă eu sunt ucigaș, rogu-te, nu deveni și tu ucigaș, asemenea mie!» Ioan a fost tras sabia din teacă, gata să ucidă pe ucigașul fratelui său. Cuvintele Mântuitorului însă: »Părinte, iartă-le lor, căci nu știu ce fac!» l-au reținut dela omor, și-a aruncat sabia, și-a îmbrățișat dușmanul, l-a iertat, a mers la biserica cea mai apropiată, s'a aruncat în genunchi înaintea lui Isus, s'a hotărît să între în mănăstire și a devenit unul dintre cei mai de seamă și mai vestiți călugări ai timpului său.

Maria Antoneta, regina Franței, înainte de a-și fi plecat capul, ca să-i fie tăiat, fu întrebată de preotul, care o spovedise și o petrecuse la gilotină (mașină cu care se taie până-n ziua de astăzi capetele răufăcătorilor în Franța), dacă poate să ierte dușmanilor ei. Ea răspunse: »Cum să nu? Îi compățimesc din inimă pe Francezi, cari și-au pierdut mințile și nu știu ce fac».

Din pildele acestea un lucru să ne însemnăm bine și noi, dragi cetitori, un lucru, fără de care nu putem fi creștini buni: Nu-l putem numi »tată» pe Dumnezeu, fără de a fi milostivi, fără de a avea milă în sufletele noastre, dimpotrivă având inimile noastre pline de ură și de invidie față de aproapele. »Părinte, iartă-le lor, căci nu știu ce fac» se roagă Mântuitorul de pe lemnul crucii, iară noi să nu voim a ierta oamenilor nici cele mai mici greșeli? Ori, credeți, dragi cetitori, că în forma aceasta vă va asculta Mântuitorul, când îl veți chema întru ajutor, strigându-i, asemenea orbului din Ierihon: »Isuse, fiul lui David, miluește-mă» (Luca 18, 38)? Oum s'ar schimba lumea întreagă, dacă ar încăpea în inimile omenesti mai multă milostenie! N'ar mai fi despărțiri de căsătorie, n'ar mai fi săraci,

n'ar mai fi năcăjiți, nici bolșevici, nici lacrimi, nici suspine, nici războaie între popoare, ci o pace aproape cerească pe pământ.

Părintele Iuliu

Zile de inoie sufletească în parohia Peșteana, dieceza Lugojului

Zilele de 20—23 Noemvrie 1931 vor fi pentru credincioșii români uniți din parohia Peșteana, zile de o sfântă amintire sufletească. Reuniunea de misiuni din Lugoj, care are de scop mântuirea sufletelor, a hotărît ținerea misiunilor în această comună, însărcinând cu ținerea lor pe pâr. Petru P. Bărinde, parohul II din Lupeni.

Bunii credincioși din parohia Peșteana, ascultând glasul părintesc al părintelui lor sufletesc Liviu Simionetti (tânărul), lăsând la o parte grijile lumești și ale căsniciei în aceste zile, deși sunt mari și multe greutatele cu cari trebuie să se lupte bietul țaran în aceste vremuri, cu mic cu mare au alergat a asculta predicile părintelui misionar. Ca și altă dată și de data aceasta s'a putut vedea că poporul nostru pe lângă toate greutatele cari îi apasă umerii, se îngrijește nu numai de trup ci și de suflet.

S'au ținut predicile obișnuite cu astfel de prilejuri și s'a slujit și parastas pentru odihna sufletelor adormite în Domnul.

Din cele peste 400 suflete cât numără această parohie, s'au spovedit și cuminecat peste 150 de credincioși, în care muncă, înțeleg la spovedit și cuminecat, a fost ajutat, afară de părintele locului și de pâr. Oct. Alde din Peștenița și pâr. Blentea din Hățăgel.

Mai mare a fost bucuria pâr. misionar, când a văzut că în urma predicii despre cinstea cu care suntem datorii Inimii sfinte alui Isus, s'au inseris cu aceea dată 12 persoane, cu datorința de a se spovedi și cumineca în prima Vinere ori Duminecă din lună, în cinstea sf. Inimii alui Isus, care a ars și arde pururea de dragostea față de noi.

La sfârșitul sf. Misiunii, pâr. Simoneti a mulțumit pâr. misionar, care, lăsându-și casa și familia, la porunca mai marilor, a plecat să facă apostolat și să vestească cuvântul Domnului, lăsându-le ca scumpă amintire împărțirea deasă cu sfânt trupul și scump sângele Domnului nostru Isus Hristos.

Corespondent.

A murit o regină nefericită

În noaptea de 13 spre 14 Ianuarie la orele 11 și 50, așadară aproape de 12, a murit fosta regină a Greciei, Sofia. Rămășițele pământești ale fostei regine Sofia a Greciei s'au așezat spre veșnică odihnă în cripta bisericii rusești din Florența (Italia), unde se află înmormântat și soțul ei, fostul rege Constantin.

Fosta regină a Greciei s'a născut la 6 Ianuarie 1870, ca principesa Sofia a Prusiei, fiind fica principelui moștenitor Frederic al Prusiei, care mai târziu ajunsese împăratul Germaniei, sub numele de Frederic III, și a soției acestuia, prințesa Victoria a Angliei, unica fiică a reginei Victoria a Angliei. Ea a fost sora fostului împărat al Germaniei Wilhelm II.

În 1889 ea s'a căsătorit, în fața împăratului Wilhelm II. al Germaniei, cu prințul moștenitor Constantin al Greciei. În 1891 ea se face ortodoxă. Drept pedeapsă împăratul Wilhelm o oprește de a-și mai pune vreodată piciorul pe pământul Germaniei. Și aceasta-i cea dintâi nenorocire. În 1913 anarhiștii o-

moară pe regele George I al Greciei (socrul Sofiei) — a doua nenorocire —, iar soțul ei Constantin se suie pe tronul Greciei. În 1917 însă, adevărat după 4 ani de domnie, atât Constantin cât și Sofia sunt siliți să părăsescă tronul Greciei — a treia nenorocire —, urcându-se pe tronul Greciei fiul lor Alexandru.

În anul 1920 se întâmplă a patra mare nenorocire în familia reginei Sofia, o nenorocire care i-a și curmat zilele. Fiul ei, regele Alexandru, jucându-se cu o maimuță, a fost mușcat de aceasta și după câteva ore de chin a murit. După moartea regelui Alexandru, ex-regele Constantin și ex-regina Sofia au fost chemați din nou pe tronul Greciei.

În Februarie 1922 bărbatul ei, regele Constantin, a fost din nou detronat — a cincea nenorocire — așa că regina Sofia a trebuit să iee din nou drumul pribegiei, iar în 11 Ianuarie 1923 i-a murit soțul la Palermo în Italia — a șasea nenorocire —. Numai decât ajunge pe tron fiul ei al doilea Gheorghe II., cumnatul regelui nostru, dar după câțiva ani și el este isgonit de pe tron — a șaptea nenorocire —, Dumnezeu i-a lungit firul vieții până a văzut cu ochii și a opta nenorocire, despărțirea fiicei sale Elena de M. Sa Regele Carol II. al României.

Acestea sunt numai nenorocirile pe care le cunoaște toată lumea. Ce o mai fi avut biata ex-regină pe sufletul ei, numai Dumnezeu știe.

Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii și socotească-i multele nenorociri din viața pedepse vrednice pentru toate păcatele pe care le va fi făcut în viață!

Lumea care crede că viața regilor este un lung șir de fericire, se va dumiri acum, citind această scurtă viață a celei ce a fost cândva principesa Sofia a Prusiei și regina Greciei, iar acum pământ și cenușă ca și ori care alt muritor.

Cetiți „UNIREA POPORULUI“

Foița „UNIRII POPORULUI“

Când eram dieci în Blaj

Amintirile Părintelui Nicolae Coroiu, din Bucium-Șasa, vechiu elev al școlilor din Blaj

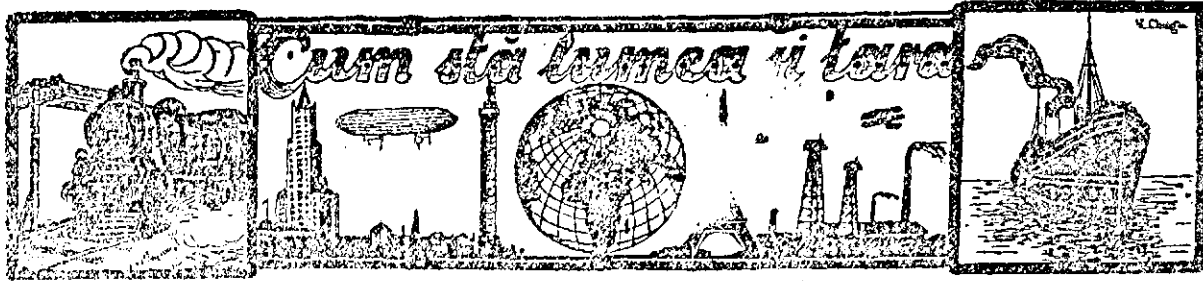
Publicate de A. MELIN

Canonicul Fehete-Negrușiu

Cine a cunoscut pe acest venerabil sfetnic al Mitropoliei dela Blaj de prin anii 60—80 al veacului trecut, va spune fără îndoială că a fost, și la făptură și la suflet, preot după chipul și asemănarea lui Dumnezeu.

Când ne întâlnea pe noi, băieții de școală, fie prin plața cea largă a Mănăstirii, fie pe stradă, fie prin bercul vlădicesc de peste Târnava, ori pe Câmpia Libertății, sta de vorbă atât de prietenos, de familiar și de dulce, ca un moș bun și drag cu nepoții săi. Ne zicea: „Dragii badii“ și pentru toată lumea nu s'ar fi favorizat să-l agrăim cu „Măria Voastră“, cum era obiceiul față de canonici.

Ne întreba pe fiecare, de unde suntem, cum o ducem cu cartea, cu traista, cu gazdele și ce dureri ne pasc tinerețele? Noi anume îl așineam calea, ca să-l auzim vorba moale, mătăsoasă și să ne putem spune măruntele alecunuri copilărești. Nu ne aflam să-l mărtu-

Mergem spre bine ori spre rău?

Frământări din țară — Conversiunea datoriilor — Tratatul de neagresiune cu Rusia sovietică. — Chestiunea reparațiilor și a datoriilor de războiu — În pragul conferinței dezarmării — Incheiere

Viscolul aspru al iernii înăsprește tot mai mult sărăcia și necazurile oamenilor, făcându-i să-și spue cu glas tare durerile cari le au. Acelaș glas înăbușit răsună în toate colțurile lumii și el s'ar putea scurta în cuvintele „nu mai putem, nu mai putem!“. Conducătorii popoarelor încearcă să dea un răspuns acestui glas îndurerat și se frământă care și de care mai mult, ca să găsească drumul cel bun. Conducătorii Germaniei au și spus drumul cel nou găsit de ei. După cum spun ei, multe socoteli trebuie să se schimbe. Tocmai de aceea nu se știe dacă mergem spre bine ori spre rău.

Țara noastră nu e lipsită de frământări și de necazuri. Vom înșira deci câteva chestiuni mai importante din țara noastră și din lume.

Conversiunea datoriilor

Legea conversiunii datoriilor agricole nu s'a votat înainte de Crăciun, ci acum se lucrează pentru întocmirea ei cum se cade. Legea o lucrează o comisiune de parlamentari. Țara întreagă este însă în mare frământare, nimeni nu știe ce va eși și cum va eși. Fiind vorba de un lucru mare, în toate părțile țării se fac adunări de ale bănci-

lor, de ale partidelor, unde fiecare spune ceea ce crede el că ar fi mai bine.

Astfel în săptămâna trecută s'a ținut la Oluj o mare adunare a băncilor mici, cari, fiind și ele lovite de sărăcie, au cerut ca guvernul să nu lase în uitare băncile și să voteze o lege nouă, să ajute pe datoriși, dar să nu omoare pe cei cari au dat bani împrumut.

Tot la Oluj, s'a ținut în zilele acestea o adunare a partidului național-țărănesc cu care ocazie s'a discutat și chestiunea conversiunii datoriilor.

Așa pretenos cum e partidul național-țărănesc cu sătenii, s'a dat cuvânt câtorva săteni fruntași cari să-și spună părerile lor. Țăranii cari au vorbit, aproape toți au cerut ca să nu se facă conversiunea datoriilor ci mai bine să se înmulțească banii ca să-și poată oamenii plăti datoriile. În special sătenii vorbitori au arătat că nu pot primi nici cum prelungirea datoriilor pe timp de zeci de ani. Dacă se schimbă datoriile, să se schimbe pe termen scurt și guvernul să înmulțească banii țării.

Tratatul neagresiunii cu Rusia

O altă chestiune care preocupă pe conducătorii țării noastre este și trata-

risim nici „secundele“ sau „terțiile“ pe cari se întâmplă să le mai și „accipiem“ câteodată la vre-un studiu sau altul. Secunda sau nota slabă e capostea, nu știi niciodată de unde și când îți pică după cap? Iar „badea nostru cel drag“ găsla totdeauna o vorbă de mângâiere și de încurajare pentru diecii îndurerăți.

— Nu te da răului, dragul badii, fi tare și nu despera! Valurile-s și peste oamenii mari și peste tineri; cu încredere în Cel de sus și cu stăruință, toate se biruiesc și trec! Fruntea plecată înseamnă înfrângere. Aici la Blaj toți dascălii și școlarii au fost săraci și necăjiți, însă câți nu s'au ales oameni vestiți și mari, de s'a umplut Ardealul de ei, ba au trecut și munții cei pietroși, la frații de la Miazăzi, Răsărit și Miazănoapte. Fiecare dintre voi să vă alegeți câte-un dascăl sau școlar de demult și să faceți ca dânsii. Așa, feții mei, și veți izbândi.

Uneori ne aflam cu cărțile pe pajiștea mărunță dela Piatra Libertății și Canonicul Fehete-Negrușiu ieșea la plimbare spre gara de sub vii. Noi îl cunoșteam de departe făptura de patriarh din vechime și ne ridicam să-i dăm cinstea cuvenită. Măria Sa își descoperia cât de colo plețele cărunte și ne răspundea cu plecaciuni, ca oamenilor mari. Nici nu apucam să-i facem noi mai întâi salutul cuvenit.

Îmi aduc aminte că odată, într'o iarnă, Măria Sa Fehete-Negrușiu era de săptămână

la slujbele de fiecare zi din catedrală. Prin Decembrie, la ora 7 fără un sfert de dimineață, e întuneric bine. Preoții aud clopotul de chemare și pleacă și de ici și de colo câte-o umbră, spre pridvorul înroșit de vreme al măreței biserici care priveghiază ca o mamă bună peste școlile orașului dela Târnave.

Intr'o zi din săptămâna Măriei Sale Negrușiu, luminilele de pe bolta cerească se stingeau una câte una, biruite de geana roșietică de peste dealurile Mănărzii, și clopotul de liturghie nu se mai auzia. O fi adormit Hani clopotarul, ori nu-și putea da seama la câte era ceasul? Cine știe.

Noi școlarii, obligați atunci să ascultăm sfânta liturghie în fiecare dimineață zoriem de pe Sub Curte și de prin sat, să nu întârziem slujba și să facem cunoștință cu proclatul de „Somnorea“ de care vă pomenii. Că au tras clopotele sau ba, nu ne dam seama, că eram cu urechile infundate în căciuli de frica gerului aspru.

Când suntem în plață vedem o fereastră luminată în laturea de către miazănoapte și știam că-i la Măria Sa Fehete-Negrușiu, săptămânarul serviciilor divine. Fereastră se deschide și răsare chipul moșneagului canonic. Apoi auzim cum răsună în dimineața friguroasă:

— Măi clopotarule, măi! Măi Hani! Anzi Hani? Trage odată clopotele, că ne află soarele fără liturghie! Hani, Hani, canis în capul tău!

tul de neagresiune cu Rusia sovietică. Se știe că noi nu avem cu Rusia legături preteneste de loc și aceasta din cauza că ei nu vreau să recunoască Basarabia ca alipită la România. Aproximându-se însă conferința desarmării, s'ar cere ca toate statele să fie în bună înțelegere una față de alta. Deaceia încă de mai de mult Rusia a încercat să facă un tratat cu Franța. Franța a cerut însă ca Rusia să facă asemenea tratate și cu România și Polonia. Discuțiile sau și început. Prin acest tratat ar urma ca cele două țări Rusia și România să nu se mai atace una pe alta cu armele. Înțelegerile se fac la Riga și sunt conduse de dl *Sturza* iar din partea rușilor de dl *Stomoniakov*. Guvernul român a cerut ca înainte de toate, Rusia să declare, că Basarabia este a României și că granița României este pe râul Nistru. Rușilor nu le place acest punct și cer ca nici să nu se discute așa ceva. Guvernul nostru ține însă la acestea și de aceea se crede că nu se va putea face nici un tratat între Rusia și România.

Reparațiile și datoriile de războiu.

Intr'una din zilele săptămânii trecute cancelarul Brüning al Germaniei a făcut declarația că Germania nu mai poate plăti datoriile sale pentru reparații. Această declarațiune a dlui Brüning a pus pe gânduri pe toată lumea și va avea urmări mari asupra politicii lumii întregi. Iată despre ce este vorba:

În conferința de pace din Paris, Germania a fost pedepsită să plătească stricăciunile făcute în războiu. Conferința din Paris nu a spus cât are să plătească, a lăsat-o aceasta în sarcina „Comisiei Reparațiilor“. Această Comisie adunându-se a arătat că suma stricăciunilor făcute de Germania Franței, Belgiei, Cehoslovaciei, Jugoslaviei și României este de 132 miliarde mărci

aur. Această sumă a fost împărțită pe mai mulți ani, așa că Germania plătea pe an cam 2 miliarde și jumătate în bani și tot pe atâta în mărfuri. În 1923 neputându-și plăti suma prescrisă, Franța a ocupat regiunea cea mai bogată a Germaniei, regiunea Ruhrului.

De voie ca de nevoie Germania după aceasta a plătit vre-o 5 ani, până ce Franța și-a retras trupele din Ruhr. Acuma însă, după ce s'a văzut iarăși liberă, spune prin rostul cancelarului că nu mai plătește, fiindcă nu mai poate plăti.

Se înțelege că în urma acestei declarații prăpăstia dintre Germania și Franța a devenit și mai adâncă, așa că nu se poate ști ce va aduce ziua de mâine. Franța abunaseama că nu se va lăsa, și rău ar face dacă s'ar lăsa, că aceasta ar însemna biruința Germaniei. Noi Români amenințați de prietenii Germaniei, cari sunt Rusia, Ungaria și Bulgaria, ne alăturăm ca și până acum Franței, prietina care ne leagă față de Cehoslovacia și Jugoslavia o întărim, fiindcă acestea trei puteri formăm Mica Antantă, tot asemenea întărim legătura cu Polonia și, având arma la picior, așteptăm să vedem cum vor aranja acest conflict Germania și Franța, dar mai ales America.

Conducătorii celorlalte țări se întreabă acum, ce ar face dacă Germania de fapt n'ar mai plăti nimic.

Dl *Mussolini* spune că ar trebui să se șteargă toate datoriile pe cari le au țările din cauza războiului. În acest caz după părerea d-sale n'ar pierde nici o țară din Europa. Oei cari pierd sunt Americanii. Astfel Mussolini cere o înțelegere a țărilor europene, căci America n'ar avea ce face dacă nu i-s'ar mai plăti.

Nu tot așa zic însă miniștrii noștri. Ștergerea reparațiilor ar însemna pentru noi o mare încurcătură, căci s'ar

sdruncina iar înțelegerea și socoteala făcută cu țările vecine în ce privește unele încurcături bănești. Pentru discutarea acestor chestiuni se va aduna o conferință la Lausanne. Declarația Nemților de a nu mai plăti datoriile are însă și o altă importanță. Atunci când s'au făcut tratatele de pace, în ele s'au scris și datoriile pe cari le are o țară față de alta. Dacă Germania nu mai plătește, înseamnă că ea nu mai ține tratatele acestea în întregime lor. Ar fi deci o mică încălcare a păcii. Altă țară ar cere altceva, Ungurii ar cere Ardealul; iată că pacea ar fi stricată de tot.

Banuiala că Germania vrea mai mult să arate că tratatele de pace se pot schimba, se dovedește prin aceea că, după socotelile făcute de unii învățați, Germania n'ar fi chiar așa săracă. Astfel se arată anume că dintre toate țările numai Germania a vândut marfă cu două sute milioane lire englezești mai mult decât a cumpărat, ceea ce înseamnă deci că a avut un câștig. Pe de altă parte controlându-se armata germană s'a constatat că ea este cu mult mai bine decât era în 1914, la începutul marelui războiu. Știe însă toată lumea că Germania prin armele sale a băgat groază în dușmanii săi. Dacă acum e și mai bine pregătită, e semn că a avut bani să cheltuiască. Din toate acestea reiese clar că Germania, prin declarația ce a făcut-o, a tulburat rău socotelile lumii.

În pragul conferinței de dezarmării

Tochmai acum când conferința de dezarmării este apropiată pare că apele se tulbură mai rău. Pe de o parte Germania cu planurile sale, și pe de altă parte războiul japoно-chinez, care se continuă tot în aceeași formă a hărțuierilor, sunt lucruri cari nu prea lasă pe oameni să creadă, că se va coborî pentru totdeauna pacea pe pământ.

În clipa următoare s'a și auzit „sfârșitul“ cu „cel mic“ din turnul dela dreapta, vestind sfânta slujbă. După liturghie credeam că Hani va lua o aspră stadă dela Măria Sa pentru întârzierea clopotelor, însă bunul nostru bade, nici fă-te încolo nu i-a zis.

Nu pot să nu amintesc în acestea însemnări și despre familia Măriei Sale Ioan Fehete-Negruiu. Cine n'o cunoștea? Cine n'o cinstia, nu numai în Blaj, ci în tot ținutul și'n depărtări? Eu zic familie, cu toate că Măria Sa era preot celibat, adică necăsătorit. Avea însă cu dânsul o soră bună din aceiași părinți, preoteasă văduvă, cu o grămadă de nepoți și nepoate, prunci orfani, aduși din satul Măriei Sale ori din alte sate, cari creșteau în aceeași familie, sub aripile ocrotitoare ale mîloșului unchiu și mătușe mai bună ca o mamă. Copilașii răsăreau în școlile Blajului, se respirau apoi în lume și se alegeau oameni vrednici, de folos neamului și poporului. Nepoatele se făceau preotese, ducând cu dânsesele pletatea și vrednicia pe care au învățat-o în casa canonicăscă dela Blaj.

Sora Măriei Sale, Doamna Fehetoaie cum îi zicea poporul, era o femeie înaltă, bine zidită și vrednică fără seamăn. Nu era în Blaj nici o mișcare culturală, producție de teatru, serbare națională sau colectă pentru ajutorarea săracilor și a elevilor buni, în fruntea cărora să nu se găsească ca patroană Doamna Fehetoaie. Noi diecli, când învățam

în cărțile noastre de latinească și de istorie despre femeile romane din vechime, despre venerabilele „matroane“, cum a fost de pildă Cornelia mama Gracilor, ne gândeam totdeauna la sora canonicului Fehete-Negruiu. Auziam că însuși înalt Preasfințitul Vancea, marele mitropolit, când primia în audiență seminarisții absolvenți și le da sfaturi pentru viață, le spunea:

— Fătul meu, dacă îți este gândul să pășești pe calea căsătoriei, cautăți asemănare cu nepoatele Doamnei Fehetoaie! Indreaptă-ți gândul spre casele preoțești, că numai de acolo pot să răsară adevărate Profetese Ane, cum trebuie să fie preotesele nației noastre.

Iar cine a ascultat sfatul Mitropolitului Vancea, nu s'a înșelat.

În anul 1848 Ioan Fehete-Negruiu era protopop în Ciuj și a mângăiat creștinește pe toți acei tribuni ai neamului nostru pe cari Ungurii rebeli i-au dus la spânzurătoare. De câteori protopopul Negruiu îmbrăcat în patrafirul slujbei sale preoțești n'a fost sculptat și huldut de „chienteșii“ lui Kossuth pe străzile Clujului, când petrecea la locul de chinuri pe martirii nației românești.

Intr'un rând, Doamna Fehetoaie, sora protopopului, se afla singură acasă la parohia din Strada Meșterilor. Afară vula orașul de răgetele răsculașilor unguri. Nobila femeie s'a trezit cu ușile bătute de perete și cu o ceată de Săcui, cari năvăliră să jefuiască.

Doamna Fehetoaie nu s'a înfricat de dâșii, ci punând mâna pe sucitorul de tăieșel i-a luat la cârpeală, strigându-le:

— Marș afară, beșivilor! Marș, marș!

Și cu sucitorul îi îmblăția ca în năsadă. Iar Săcuii au luat-o la sănătoasa, petrecuți de matroana preschimbata în lealcă. Această întâmplare o încrestează și Gheorghe Barișiu în răboajele istoriei sale.

Așa femeile era Doamna Fehetoaie, sora Măriei Sale Canonicului Negruiu dela Blaj. Și de aceeaș croială era întreaga familie de nepoți și nepoate a neuitatului sfetnic mitropolitan, Miloși cu oamenii cei sărmani, săritori la durerile deapropelui și inimi oțelite în cazuri de nenorociri și de mișcări naționale.

Celor morți fie-le țărâna ușoară! Iar dacă s'ar mai afla unii în viață, să-i fină Dumnezeu în deplină sănătate la mulți ani!

A murit Inventatorul bombei fără fum. Din Londra se anunță că a murit William Mills, descoperitorul bombei fără fum. În războiul trecut această bombă a fost foarte mult folosită. Se spune că s'au folosit mai mult de 70 milioane de astfel de bombe. Cu toate că marfa lui s'a vândut așa de bine, William Mills n'a prea lăsat avere după el. De ar fi dus barem și bombele cu el în groapă.

In ce privește războiul japo-chinez se pare că mai curând decât s'ar încheia ar atrage în focul puștii și Rusia bolșevică. Oel puțin așa reese din declarația lui *Sialin* șeful bolșevicilor. Stând mai milele trecute cu un trimis al Chinezilor, la Moscova, Stalin a spus, că nu peste mult armata roșie va intra în luptele din Răsărit și cu o singură lovitură va zdrobi pe Japonezi, dacă nu se vor retrage ei de bunăvoie. Pe de altă parte trimiși de ai marilor ziare din lume vestesc că atât Rușii în Siberia, cât și Japonezii în Manciuria se pregătesc foarte serios de luptă strașnică. In timp ce europenii nu se pot înțelege asupra datoriiilor și tratatelor de pace, în Rasăritul Asiei fumul de tun se îngroașă.

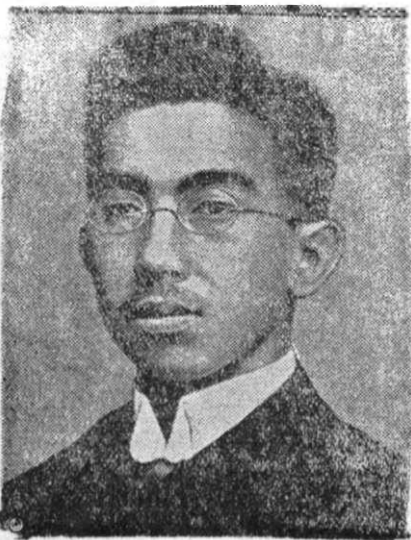
In aceste împrejurări suntem foarte curioși să vedem ce se va face la conferența dezarmării.

Incheiere

Din toate cele spuse mai sus se vede deslușit, că lumea nu prea este în pragul unor vremi pline de bucurii și fericire. Din contră necazuri după necazuri își scot capul la lumină și speriați de aceste necazuri neobișnuite, oamenii stau gata să se omoare unul pe altul. Deocamdată situația este foarte tulbură, dar totuș dacă mergem spre bine ori spre rău nu putem vedea decât după ce vor trece cele două conferențe: cea dela Lausanne, a reparațiilor, și cea a dezarmării, care se va ținea tot acolo. Aceste două conferințe sunt ca două hopuri peste care trebuie să treacă un car cu sticle. Dacă el se va rasturna, ori va rămânea tot pe roate și cu sticlele (tratatele de pace) ne-sparte, vom vedea atunci.

Un copil cu cap de miel. Dna Holbau din județul Hotin comuna Edineți a dat naștere unui copil monstru. Monstru se numește omul care nu e ca ceilalți și mai ales copiii cari din naștere sunt cu totul schimbați. Copilul de care vorbim are cap de miel, încolo trupul îi este întreg de om. Oamenii din apropiere merg a minunea să-l vadă. Copilul trăește.

Celce a aruncat bomba asupra împăratului Japoniei

Chipul nostru înfățișează pe bolșevicul din Coreea, care a aruncat bomba asupra trăsorei care aducea pe împăratul Japoniei dela o serbare, dupăcum am pomenit și în numărul trecut al gazetei. Împăratul a rămas nevătămat, iar bolșevicul a fost scăpat numai cu mare greu de către poliție din mâinile oamenilor, cari erau gata să-l omoare.

Vor scădea prețurile biletelor de tren. Conducerea căilor ferate române se gândește că ar fi vremea vintă ca să mai reducă și prețul biletelor de tren. In acest scop s'a format o comisiune specială care studiază acum felul cum se va face reducerea de prețuri. Prețurile nouă nu se știu încă, dar se spune că vor scădea mult mai ales prețurile biletelor de distanță mică.

Cum te face norocul milionar. Poate mulți din cetitori, mergând pe la orașe, au văzut chipuri mari pe care era scris „pentru o sută un milion”. Era vorba de o loterie, tragere de noroc — care s'a făcut pentru Salvarea din Cluj. In zilele trecute s'a făcut ultima tragere. Câștigul cel mai mare l-a câștigat cismarul Vasile Hord din Timișoara. A dat omul o sută de lei și dacă a umblat norocul după el, a devenit acum milionar. Socotind scumpetea de azi a banilor, nu-ți poți închipui cât de mare trebuie să fie norocul unui om ca să câștige un milion de lei.

S'a operat singur. Un doctor american cu numele dr. Evan O'heill Kane s'a operat, înainte de aceasta cu 11 ani, singur de apendicită, adică și-a scos el singur mașul cel orb. Acuma, fiind de 70 ani, și-a făcut o nouă operație. Suferea de vătămătură. S'a apucat deci el singur și și-a tăiat burta, și-a așezat mașul cel eșit la locul său și pe urmă și-a cusut din nou burta. Operația a reușit bine, cu toate că a ținut o oră și 45 minute.

O nouă nedreptate pentru uniți. Până acuma parohiile aveau dreptul să trimită scrisorile cu timbre oficiale, pe cari le primeau dela stat în cinste, fiind plătite de ministerul instrucțiunii și al cultelor. Incepând cu noul an, spre marea noastră uimire, s'a dat un ordin, care spune că de aici înainte de acest favor nu se vor bucura decât parohiile ortodoxe, pe când cele neortodoxe se vor îngriji ele însele de timbrarea scrisorilor. Iată o nouă nedreptate care se face uniților, care desigur nu va putea să dăinuiască.

Sfășlat de un porc sălbatec. Locuitorul turc osman Mehmed din satul Căzâlburem din jurul orașului Siliștra s'a dus zilele trecute în pădure ca să adune lemne. Deodată a auzit un grohăit de porc sălbatec, care l-a și atacat numai decât. Bietul om s'a apărat cât a putut, dar porcul sălbatec l-a rănit rău atât la burtă cât și la picior. Cu mare greu s'a putut târi până la marginea pădurii, de unde nu mai era departe drumul. O sanie trecea tocmai pe cale, care l-a ridicat și l-a dus acasă.

Se scumpesc cărțile postale ilustrate. Corpurile Legiuitoare au adus o lege care spune că de aici înainte și cărțile postale vor fi monopol, adică singur statul va avea dreptul să le vândă. Până la 28 Ianuarie cărțile postale ilustrate se vor vinde și se vor putea trimite ca și până acuma. Incepând cu 28 Ianuarie pe toate cărțile postale ilustrate se va apleca, pe lângă timbrele de 4 lei de până acuma, încă un timbru de câte 2 lei în folosul statului, până se vor găta toate cărțile postale ilustrate câte mai sunt încă, ca apoi de aici înainte numai Casa Școalelor să poată tipări și scoate dela tipar cărți noi ilustrate.

Un zăcământ de diamante. Azi când sărăcia vrea să pună stăpânire pe lume, o asemenea veste produce desigur bucurie. Pământul își pune încontinuu averile sale nemăsurate în mâna omului numai și numai ca aceasta să fie mulțumit. Noul zăcământ de diamante este în Africa, în regiunea Tanganika. Se spune chiar că acolo ar fi locul cel mai bogat de diamante în Africa.

A murit cu milionul în buzunar. In orașul Vaslui din Moldova trăia până mai ieri-alaltăieri un ovreu cu numele Solomon Mozis, despre care se știa că are rude bogate în Africa, de unde primia în fiecare lună sume însemnate de bani. Mai dăunăzi Solomon își pierduse urma. Nimeni nu putea spune ce s'a ales cu dânsul. In zilele trecute cel pierdut a fost aflat mort cu oarecari semne de lovitură la cap. Se crede că a fost ucis de niscaiva hoți pentru bani, dar cercetat mai deaproape, în buzunarele mortului s'a găsit suma de 1 milion 300 mii lei și mai multe scumpeturi. Prin urmare se bănuiește că norocosul târtan și-a făcut singur capăt zilelor, înnebunit de-atâta bănet ce avea!

Păpuți cari țin o viață de om. Iscoditori cum sunt, oamenii, văzând că talpa și căputa făcute din pielea animalelor țin prea puțin, au încercat să găsească o altă piele, care să dea o talpă mai tare și mai durabilă. Inercând deci pielea animalelor de pe uscat au ajuns să încerce și pe a peștilor și, după cum se spune, s'a aflat că pielea unui pește numit rechin e foarte bună pentru încălțăminte. Mai greu a fost numai până s'a aflat această noutate. Indată meșterii de pielărie s'au pus pe lucru și acum cine vrea poate avea păpuți făcuți din piele de rechin. Lucru e mare și vrednic de minunat, dar și prețul unor păpuți din această nouă piele e tocmai 5200 lei. Ceeace înseamnă cam o păreche de boi vânduți de un om necăjit. După folosul ce-l aduc ei nu sunt scumpi, căci, după cum s'a calculat, această talpă trebuie să țină cam o sută de ani. Dacă ai spune azi unui cunoscut că-l dorești să trăiască până va rupe o păreche de ghete, s'ar supăra. Iată însă că această nouă încălțăminte va ținea mai mult decât o viață de om.

Câți locuitori are Polonia. După cea din urmă numărare a sufletelor, Polonia are 31 milioane 927 mii 773 locuitori. Față de 1921 numărul locuitorilor s'a urcat cu 5 milioane 69 mil 581 suflete, adică cu 18,9 la sută. Orașele cele mai mari sunt Varșovia cu 1 milion 178 mil 211 locuitori, Lodz cu 605 mii 287 locuitori și Lwow cu 313,177 locuitori.

Oamenii cari vreau să trăiască cu puterea pumnului. Adeseori se întâmplă că omul își uită de drepturile care le are și de legile pe cari să le țină. Un astfel de caz s'a întâmplat în comuna Mociu din apropierea Clujului. Șaisprezece săteni din aceea comună au vândut lemne din pădurea comună, iar banii i-au folosit pentru treburile lor. Când primarul comunei a mers să le ceară socoteală, ei l-au atacat, ba s'au împotrivit și jandarmilor cari au fost chemați în ajutor. Datorită faptului că nu s'au supus, ei sunt acuma în închisoarea din Cluj. Vezi că doar nu se poate trăi în lume după puterea pumnului.

Năzdrăvenii americani. De mult li-s'a dus vestea americanilor că sunt oameni năzdraveni. Cei din Europa le ziceau așa, pentru că americanii au făcut în fabricile lor foarte multe lucruri minunate. Americanilor se vede însă că le place această laudă și deaceia nu

Crăciunul Rușilor din Paris

Deodată cu judecarea țărului și a familiei sale la moarte și cu izbucnirea revoluției rusești, nobilii ruși și câțiva principii au fugit în țările străine, cei mai mulți la Paris. Acolo și-au și făcut ei o capelă, în care își țin sărbătorile după cum le place. Chipul nostru înfățișează slujba din seara Crăciunului, vecernia împreună cu litie și cu mănecă, săvârșită de episcopul Tychon, înconjurat de preot și diacon.

Boalele de cari a suferit grâul în anul trecut

În cursul anului trecut grâul încă a suferit de mai multe boale. Dintre acestea, mai întâiu s'a ivit *Rugina*, care a început să atace grâul încă prin 19 Aprilie. Aceasta a fost *Rugina brună*. S'a ivit mai întâi pe frunze și apoi pe paiu.

Cam prin 5 Iunie s'a ivit și *Rugina neagră*, care a atacat pe lângă paiu și frunza chiar și spicul. Cu deosebire a atacat grânele semănate mai târziu și pagubele au fost mai mari decât cele pricinuite de *Rugina brună*.

În 12 Iunie s'a ivit și *Rugina galbenă*, care a atacat paiul, frunzele și spicul. A atacat numai grânele târzii. Grânele timpurii n'au fost atacate. De aceea e mai bine să se samene grâul mai de timpuriu, fiindcă grâul semănat târziu, e verde pe vremea ivirii Ruginii și astfel poate să fie mai ușor atacat.

Oea mai multă Rugină s'a ivit între 10 și 25 Iunie.

O altă boală ce s'a ivit pe grâu în anul trecut a fost *Leptosphaeria*, care a atacat grânele din Câmpia Dunării, Dobrogea, Banat și sudul Basarabiei. Grânele atacate mai ușor de *Leptosphaeria* au fost grânele americane. S'au împotrivit bine boalei grânele de Miercurea Ciuc, cari n'au putut fi atacate.

Grânele cari se împotrivesc Ruginii, sufer mult din cauza *Leptosphaeriei*.

Mălura și *Tăciunele* nu s'au ivit decât în măsură foarte mică. Cauza a fost, că aproape toate grânele s'au semănat împietrite, cea ce a făcut să fie apărate de acestea boale.

vreau nici decum să se lase mai pe jos decât europenii. Orice ar încerca fabricile din Europa, americanii le-o iau înainte. Astfel e cazul cu acea mașinărie minunată numită „Radio”, care aduce vorba și cântarea dela cele mai mari depărtări, fără a avea legătură cu sârmă cum are telefonul. Americanii nu vreau să se lase mai pe jos nici în această treabă și se apucă acum să facă o mașinărie de aceasta care împrăștiie vorba în lume așa de puternică cum nu s'a mai pomenit. Se spune că vorbele și cântarea trimisă de această nouă mașinărie, vor putea fi auzite pe întreg globul pământesc. Până acum din New-York nu se prea auzia nici cu radio.

Rușii fac hojle cu arme. De mult se bănuia că Rușii fac hojle cu arme. În zilele aceste un vapor suedez „Erland” a plecat din portul Constanța cu vorba de a merge în Turcia. Conducătorii marinei noastre bănuiau însă că vaporul duce arme la Ruși. Două vase de războiu române au oprit în largul Mării pe acel vapor și au luat toate armele cari le-au aflat. Și după cum se spune n'au aflat de loc puține.

Furtună mare în America. În ziua de 14 Ianuarie, o furtună mare s'a abătut asupra localității Tipico. Au fost și căderi mari de ape. Din cauza apei prea multă zidul dela lacul Grahhy s'a rupt și o mare parte din apa lacului a luat-o razna în lume. În drumul său această apă a astupat peste o mie de case omenești, punând în primejdie peste 30 mii de oameni. Nenorocirea s'a întâmplat în timpul nopții și oamenii înspăimântați s'au urcat unii pe coperișul caselor, alții în copacii mai mari. Nu se știe încă numărul celor morți. De altfel chiar de n'ar fi murit nime, nenorocirea tot e mare.

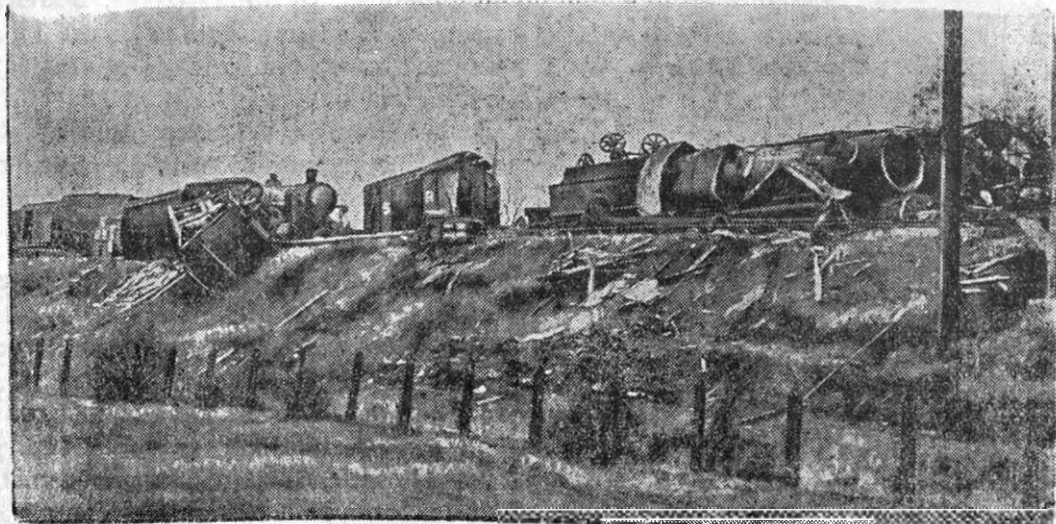
Fericiții și sfinții viitorului. Cetitorii noștri știu că biserica are dreptul să declare sfinți pe oamenii morți, cari au trăit foarte creștinește și au făcut minuni, fie trăind în această viață, fie după moarte. Cu cercetarea vieții acestora se ocupă o congregațiune din Roma, așa-numita congregațiune a riturilor. Această congregațiune a dat săptămânile trecute seama despre viețile pe cari le cercetează ea acuma de curând. Din această dare de seamă se vede că astăzi sunt în curgere 551 astfel de procese, dintre cari 494 pentru declarare de fericiți, iară 57 pentru declarare de sfinți. Între cele 494 procese pentru declararea de fericiți sunt și acelea ale papilor Benedict XIII, Pius XI și Pius X, precum și alor trei regine și anume a Cunigundei din Polonia, a Mariei Clotilda din Sardinia și a Mariei Cristina din Napoli. Interesantă e statistica pe țări. Cele mai multe procese le are Italia, și

anume 271, Franța 116, Spania 55, Belgia 13, Germania 6, Anglia 3, Elveția, Olanda, Portugalia și Polonia câte 2, iară Austria, Cehoslovacia, Iugoslavia și România câte 1.

Noui sărbători bolșevice. Conducerea bolșeviciei din vecina Rusie, a mai votat pentru acest an încă șase sărbători bolșevice. Aveau ei și până acum destule, dar se vede că vreau să înlocuiască cu timpul toate sărbătorile bisericesti cu cele ale revoluției. Sărbătorile nouă vor fi în 6 Martie, în 16 Aprilie, 17 Aprilie, 6 Iulie, 16 Iulie și 21 Octombrie. Dupăcum vedeți sărbătorile sunt cam dese, mai ales că mai sunt alte vreo zece sărbători mai vechi. Se vede că bolșevicii vreau să arete țaria politicii lor prin multele sărbători prin care o onorează.

Un sat care zboară. Desigur cetitorii se gândesc la o minune care să te scoată din minți. De fapt lucrul ce se va spune e foarte minunat și el dovedește încă odată cât de mult poate omul dacă are înțelepciunea și lumina cărții. E vorba tot de o năzdrăvănie americană. După veștile cele mai noi reese că americanii lucrează la un aeroplan așa de mare cum nu s'a mai văzut. În acel aeroplan vor putea sta ca și în casa lor, nu mai puțin decât 600 de persoane omenești. Gândindu-ne că la noi sunt multe sate cari n'au nici 600 de suflete, ne putem da mai ușor seama ce înseamnă aeroplanul la care lucrează americanii.

Nenorocire de trenuri în Anglia

O mare nenorocire de trenuri s'a întâmplat zilele trecute în apropierea orașelului East Junction din jud. Berkshire, în Anglia. Două trenuri de marfă s'au ciocnit, și a urmat ceea ce de regulă urmează, adică mare stricăciune și moarte de oameni. Fotografia noastră ne arată întreagă grozăvia acelei ciocniri.

Târgul vitelor în țară

Iată prețul vitelor în țară:

Boi de jug perechea 7—8000 lei la Bălți, 6—8000 lei la Chișinău și Călărași.

Boi pentru tăiat perechea 8—10000 lei la Bălți, 5—8000 lei la Chișinău și 4—7.000 lei la Călărași.

Juncani perechea 5—6.000 lei la Bălți.

Vaci de lapte 3—4000 lei la Bălți, 3—4.500 lei la Chișinău și 2—3.500 lei la Călărași.

Vaci de tăiat 2—3.500 lei la Bălți, 2—3000 lei la Chișinău și Călărași.

Vaci de tăiat 2—3.500 lei la Bălți, 2—3000 lei la Chișinău și Călărași.

Cai de lucru 7—8.000 lei perechea la Bălți; 5—7.000 lei la Chișinău și 8—9.000 lei la Călărași.

Porci grași 2—3000 lei de cap. Porci obicinuți 800—1.000 lei la Bălți.

Oi 300—350 lei de cap la Bălți; 150—200 lei la Chișinău și 150—200 lei la Călărași.

Vite îngrășate 5—6.000 lei de cap la Pitești; viței 1—1.200 lei de cap la Pitești; 900—1.500 lei la Brașov.

Boi îngrășați 11—18 lei kg. la Brașov; 14 lei kg. la Arad și 10—13 lei kg. la Tg.-Mureș; cai de lucru 6—10.000 lei la Timișoara.

Și în alte țări sunt scăzute prețurile

La un târg din Silezia s'au vândut 16 cai numai cu 6400 Lei, adică cu 400 Lei fiecare cal. Caii țărănești s'au plătit cu câte 100, 160 și 240 Lei fiecare.

Cel mai mare preț s'a dat pentru un cal de povoaară, care s'a plătit cu 1000 Lei. O pereche de purcei s'a vândut cu 160 Lei, o vacă cu 600 Lei și o vacă cu vițel cu 2400 Lei.

La un alt târg din Galizia s'au plătit un cal cu câte 300—400 Lei, o vacă cu 400 Lei, iar un porc gras cu 300 Lei.

Un țaran văzând că i-se îmbie pentru un porc numai 240 Lei, de cât să-l dea cu acest preț mai bine l-a înecat într'un pârâu.

Un cal pentru 160 Lei

La târgul din Kaluszyn, în Polonia, un țaran a dus un cal de muncă ceva mai bătrân. I-s'a îmbiat pentru el numai 160 Lei și fiindcă nu voia să-l vândă pentru acest preț se pregătea să plece acasă cu cal cu tot. Iată însă că vine un cumpărător, care îi dă numai pe coada și pe coama calului suma de 240 Lei. Uimit de acest preț, țaranul primește târgul. A lăsat să se taie coada și coama calului,

pentru care a primit suma de 240 Lei și rămânând cu calul fără coamă și coadă începe să-și facă următoarea socoteală: Dacă calul făcea 160 Lei, iar numai coama și coada lui prețuesc 240 Lei, aceasta înseamnă, că calul îmi stă în pagubă de 80 Lei, deci nu-l mai pot ținea. De aceea îi agață de gât certificatul de sănătate și îi dă drumul, să meargă în știrea Domnului.

Poliția găsind calul l-a dus la primărie și acum caută pe stăpân ca să-i dea calul.

Călduri mari în America. Pe când la noi gerul este mare binisor, în America termometrul este în urcare. Căldura a ajuns la plus (+) 19 grade Celsius, pe când la noi e minus (—) 14 grade Celsius. Astfel deosebirea între noi și America este de 23 grade. Urmarea acestei mari călduri este că în statul New-York au început să înflorească trandafirii.

Abonament nou la foaie

Cu 1 Ianuarie 1932 deschidem abonament nou la „Unirea Poporului”. În vremile grele de astăzi vrem să facem o ușurare pentru cetitorii gazetei noastre. Și anume:

Pentru cetitorii cari ne trimit plata abonamentului la foaie pe înainte, în timpul dela 1 Ianuarie—31 Martie 1932, dăm gazeta:

Pe un an întreg Lei 160—

Acest preț îl putem face numai pentru acei iubitori ai gazetei noastre cari ne trimit toți banii odată, în timpul arătat mai sus. Pentru toți ceilalți, abonamentul este următorul:

Pe un an întreg Lei 180—

O jumătate de an „ 90—

Pe trei luni „ 45—

În străinătate „ 300—

În America Dolari 2—

Prețul de abonament se trimite cel puțin pe o jumătate de an, sau pe trei luni, înainte.

Abonament pentru membrii „Agrului”

În urma înțeleșului dela Oradea-mare pentru membrii „Agrului” statorim următoarele: Dacă într'o comună se află cel puțin 10 Membri ai „Agrului” și aceștia cer foaia laolaltă, pe adresa Preotului-conducător, care stă bun pentru plata foii, pe care o încassează și o trimite la timp, dăm gazeta:

Pe un an întreg cu Lei 150—

O jumătate de an cu „ 75—

Unde sunt cel puțin 25 de membrii ai „Agrului” cari cer foaia pe-o singură adresă

iar Preotul-conducător adună banii și ni-i trimite la timp, putem să dăm gazeta:

Pe un an întreg cu Lei 130—

O jumătate de an cu „ 65—

Banii de abonament dela membrii „Agrului” încă trebuie trimiși pe înainte sau cel mai târziu până la 31 Martie 1932. Altfel gazeta nu poate răzbi cu plata hârtiei și a tiparului cari ni-se cer și nouă pe înainte. Azi nici o marfă nu se mai dă pe așteptare.

Membrii „Agrului” capătă și „Calendarul dela Blaj” mai ieftin. Dacă se cer pe-o singură adresă cel mai puțin 10 calendare, fiecare calendar costă 12 Lei.

10 calendare 120 Lei

20 calendare 220 „

25 calendare 250 „

Adecă dacă se comandă 25 calendare, fiecare costă numai 10 lei! Banii calendarelor se trimit pe înainte de către Preotul care conduce „Agru” în parohie.

Un lucru să știe toți cetitorii gazetei noastre:

Astăzi nimeni nu mai dă hârtie și tipar pe așteptare, deci suntem siliți să lucrăm numai cu bani înainte! Iar gazeta noastră nu are fonduri și lucrătorii ei, și cei cu peana și cu brațele, sunt oameni săraci.

Administrația gazetei

„Unirea Poporului”

Pe cotorul mandatului postal cu cari ni-se trimit bani, se scrie totdeauna dacă banii sun pentru foaie sau pentru calendar.

Corespondentul din Peșteana.

Am publicat, precum vedeți, tot ce s'a putut din corespondența D-Voastră. Chestiunea cu calendarele rămâne aranjată. Esecțional se pot bucura și membri Cultului sf. Inimi de aceleași favoruri de cari se bucură membrii „Agrului”, deoarece toate reuniunile se consideră de aici înainte unite cu „Agru”-l. Mulțumim pentru interesul ce-l purtați gazetei noastre și calendarului.

Am primit câte 90 Lei dela următorii: Naghi Ioan, Ploață Vasile, Aurel Maranescu, Lăpușan Ioan, Solomon Muntean, Iosif Mesaroș, Sora Ioan, Eufemia Ștefănică, Direct. Fraților Șc. Cr. Satu-Mare, Zegrean Vasile, Vasile Popa, George Iuoraș, Neagu Dumitru, Crăciun Ioan, Turc Iacob, Carol Pascha, Petru Cătina, Vasile Roman, Petru German, Iuliu Pop, Mureșan Iosif, Popescu Bazil, Baziliu Podoabă.

Câte 100 Lei: Silaghi Vasile, Catrinoi Nistor I., Catrinoi George I. S., Ighian Cornel, Ilie Berghazan, Deac Dumitru, Florea Iosif, Nemeș Augustin, Trăila Crăciunel, Petru Mărculescu, Ioan Horvat, Simion Pașca.

Câte 160 Lei: George Bele, Secția A. G. R. U., Dr. Leon Sârbu, Dumitru Bozdog, Jand. Păculea Aurel, Dr. Eugen Sâmpăleap, Petru Cristea, Zahă George, Simion Cioloca, Dr. Eugen Bran, Mărza Nicodim, Văd. Carolina Bereș, George Cozma, R. Șandru, Candit Lie, Barna Ioan, Ioan Colceriu, Puia Tănase, Of. parohial Gligorești, Bucur Lazar, Patriciu Palade, Dumitru Bucur, Rogea Ioan, Diomid Ciulea, Nicolae Lup Ioanăș, Iuliu Busoiu, Anghel Ioan, Ioan Druța, Mimi Dr. Pașca, Ola Alexandru, Iosif R. Fucec.

Câte 180 Lei: Nașcu Alexandru, Berariu Luca, Ioan Boeriu, Gligan Eugen, Achim Pobega, George Pandrea, Ioan Pascu, Martin Petroman, Grigore Sereșean, Pop Ioan, Toma Suci, Dr. C. Suci, Ambrosiu Cucea, Văd. Samflora Ciobota, Ioan Bucșa, Oficiul parohial Micăsasa, Nicolae Noaghin, Simion Rusu Oficiul parohial Dumbrăveni, Barb Alexe, Suci Dumitru, Ioan Pungulescu, Nicolae Zugrav, Of. parohial Bord, Jumanca Simion, Victor Petean, Ariton M. Popa

Bolșevicii din Spania

De când cu plecarea regelui din Spania și cu prefacerea ei n republică, bolșevicii au apucat la putere în Spania. Nu este zi să nu cetim vreo nouă ispravă de a bolșevicilor în Spania. Mai zilele trecute s'au răscolit cei din județul Santander împotriva stăpânirii. Jandarmii au început să-i potolească, dară ei nu s'au lăsat, au atacat jandarmeria, răbind și omorând pe mai mulți dintre ei. Bine înțeles, că nici jandarmii nu le-au rămas datori. Pe chipul nostru se văd mai mulți jandarmi înconjurând o ceată de bolșevici prinși în revoluțiile din urmă și vinovați de vărsarea sângelui mai multor jandarmi. Intre acești bolșevici vedem cu mirare și o mulțime.

Alex. Donia Donescu, Ilie Suciu, Ilie Pop, Nicolae P. Rațiu, Iosif Bereș, Briciu Nicolae, Băcilă Alimpu, Societatea Tinerimei Acăș, Emil Sas, Elena Sztamari.

Neamțu George, Dreghicium Dionisiu, Simion Marcu, Octavian Dreghicium, Achim Mărginean, Vânt Ana, Traian Lincariu, Ioan Lincariu, Breban Irimie, Mișta Marcu Panceu, Nicolae Gal, Preda Ioan, Vasile Suciu, Ioan Păcurar, Ana Nyergeș, Gligor Pop, Irimie Orosfoian, Turc Dănilă, Turc Ioan, Valeriu Besu, Iosif Dreghicium, Iugan Macedon, Surorile Notre Dame Timișoara, Iosif Dubelt, Marincea Vasile, Demian Gavril, Ioan Morar, Ioan Oțoiu, Victor Socol, Ilie Ivan, Toma Radu, Albu Teodor, Luca Ioan, Lazar Teodor, Gligor Stanciu, Gimnaz episc. r. c. Gheorgheni, Ioan Teglariu, Ioan Chindia, Macaveiu George, Arion Păculea, Surd Grigore, Dur Zosim.

Câte 200 Lei: Cornelia Gionălean, Vasile Moldovan, Agapi Toma, Mădărășan Ioan, Dărăban Dumitru, Pop Gavril, Sănmărghitan Iuliu, Dreptate Traian, Ioan Moldovan, Teodor Ruția, Gavril Chindia I. I., David Suciu, Băncen Vasile.

Câte 360 Lei: Chira Ioan I. V., Borota Demetriu, Ioan Fernea, Victor Comșa, Ilie Tepeș, Of. parohial Sebiș, Moga Ioan, Surorile Notre Dame Timișoara, Bolcă Iosif, Ioan Talpeșiu, Iulean Alexandru, Pascu Ioan.

Alte sume: Ioan Buzilă 183; Gorea Petru 150; Andrei Culic 320; Ioan Dremreșel I. S. 270; Ioan Șerbu 170; Zaha Ioan 19; Dănilă Cionca I. I. 50; Răduță Adam 300; Ioan Buzeche 340; Ioan Rinea 130; Ioan Raț 260; Ioan Haidu 30; Grigore Adace 70; Măierean Dumitru 69; Naghi George 145; Gligor Coman 295; V. Jurma și Tr. Ostoia 166; Teodor Vodă 340; Mărza Florian I. C. 70; Ambrosiu Cucea 70; Nicolae Briciu 220; Nicolae Muntean 225; Congr. Sf. Maria Geoagiu 150; G. I. Grigore 49; Ciorba Mihaie 40;

Răstău Florian 240; Mircea Iosif 220; Of. parohial Aiton 340; P. Cârcoană 85; Ioan Rusu 300; Pop Vasile 145; Bunaciu Petru 220; Biserica Măgina 97; Șuteu Anica I. C. 45; Ioan Tămaș 230; Basiliu Morar 83; Cristea Vasile I. S. 186; Herlea Onisifor 700; Rotar Iuonaș 190; Lechințan Porliric 80; Alexe Pop 450; Vasiac Simion 235; Ioan Bela 120; Ioan Togan 135; Ilarie Petrighian 340; Iuoraș Vasile I. L. 45; Tătar Vasile 37; Ioan Colceriu 30; Ironim Ciatloș 45; Lucreția Dumitru 350; Vasile Pop 286; Sabou Iosif Istrău 18; Sabou Iosif 150; Rusu Nicolae 260; Pavel Milovan 248; Zgăia Nicolae 270; Dumitru Pop Alexă 353; Poclitar Vasile 240; Mihai M. Lucaciu 75; Of. parohial Boghiș 540; Moldovan Nicolae 340; Iosif Ciurea 45; Pavel Ștetescu 185; Ghiz Gheorghe 163; Alexandru Rusca 216; Gavrilă Regep 216; Păr. Merloz 320; Ioan Momțan 60; Pascu Moldovan 50; Filip Gavril 83; Simion Mureșanu 135; Iuliu Man 15; Vasile Pitic 253; Silviu Gh. Selegian 600; Babă Dumitru 60; Valeriu Stoian 183; Nicolae Mateiu 81; Mărginean Liviu 45.

Redactor: JULIU MAROK

Publicație

La Camera Agricolă a județului Târnava Mică, sunt vacante postul de Secretar, fost director, și postul de contabil.

Conform legii Camerelor Agricole, se pot numi de Ministerul Agriculturii, pe baza propunerii Camerei Agricole, ca Secretari (fost directori) numai Inginerii Agronomi, având gradul cel puțin de Agronom Șef.

Cei cari au examenul de capacitate, se numesc cu titlu provizoriu, iar cei fără examen ca suplinalți.

Contabilii se numesc numai cu examen de capacitate, care s'a ținut la Uniunea Camerelor Agricole.

Amatorii sunt rugați a prezenta actele la Camera Agricolă până la 25 Ianuarie a. c.

Camera Agricolă a jud. Târnava Mică

A apărut noua edițiune a LITURGHIERULUI

Crudo . . . . . 250 Lei
Legat întreg în pânză, aurit 340 „

LIBRARIA SEMINARULUI — BLAJ

Oficiul parohial român unit Reghin II.

Nr. 3—1932

Concurs

Pentru postul de Cantor la parohia II-a din Reghin se publică concurs cu termenul 31 Ianuarie a. c., pe lângă următoarele:

1. Sesiune cantorală 6 jug.
2. Stolele îndatinate,
3. Grădină, locuință cu 3 camere.

Concurenții se vor prezenta pentru probă până la termen la serviciile din Biserică, având a aduce: extras de botez, diplomă de cantor, certificat de serviciu și moralitate cheltuielile de deplasare nu se restituiesc.

Reghin, la 12 Ianuarie 1932.

Ioan Oprinca
paroh

(48) 1—1

Citiți „UNIREA POPORULUI”

A apărut

STRASTNIC

Care cuprinde rânduiala sfințelor și dumnezeieștilor slujbe din Săptămâna Patimilor, acum întâia oră tipărit cu litere străbunc.

A apărut:

(46) 1—1

LITURGIA

urmată de pricesne în versuri și alte cântări ocazionale.

Se află la Librăria din Blaj și la autor: Ioan Colceri cantor-invățător Voșlăbeni, j. Ciuc.

Prețul 30 Lei cu porto.

— Banca Populară „AXENTE SEVERU”, Blaj —

A IV-a adunare generală

ce se va ținea Duminecă, la 7 Februarie 1932, orele 11 a. m. în localul «Casina Română» din Blaj. Dacă nu vor fi prezenți $\frac{1}{3}$ din totalul asociațiilor, adunarea va avea loc în ziua de 14 Februarie 1932, tot în același local.

ACTIVE

Bilanț general la 31 Decembrie 1931

PASIVE

Casa	51,348.—	Capital social	295.160.—
Disponibil la bănci	6,904.—	Fond de rezervă	26.624.—
Imprumuturi	2.439,460.—	„ cultural	3.961.—
Efecte	20,000.—	„ pt. creanțe dubioase 10.000.—	40.585.—
Cont corent	51,450.—	Depuneri spre fructificare	2.09.3174.—
Diverși debitori	37,499.—	Reescompt	68,000.—
Mobilier	1.—	Dobânzi transitorii	16,904.—
		Profit curat	92,839.—
			2.606,662.—

SPESE

Contul Profit & Perdere

VENITE

Dobânzi plătite	114,187.—	Dobânzi și beneficii	307,638.—
Salarii	35,500.—		
Chirie	9,000.—		
Impozit	29,089.—		
Spese	27,023.—		
Profit curat pe 1931 42.339.—			
Rezer. f. pt. creanțe dub. 50.500.—			
	92.839.—		
	307,638.—		307,638.—

Blaj, la 31 Decembrie 1931

Petru Suciu m. p.
contabil

Consiliul de Administrație:

Dr. Augustin Popa m. p.
președinte

Ștefan Roșian m. p.
membru în Cons. Sup. Coop.

Victor Moldovan m. p.
vicepreședinte, expert contabil

Simeon Gîzdavu m. p.

George Faina m. p.

Toma Cocișiu m. p.

Dr. Coriolan Suciu m. p.

Eugen Bucur m. p.

Iosif Bucur m. p.

Comitetul de supraveghere:

Ernest Kny m. p.
președinte

Gregoriu Pădurean m. p.

Adrian Nyergeș m. p.